

lodningen. For det første måtte udlodningen reduceres med en del af aktionærens anskaffelsessum for de pågældende aktier; for det andet ville den fortjeneste, der herefter fremkom, kun være skattepligtig for de to trediedele vedkommende, og endvidere skulle det skattepligtige beløb reduceres med 1 000 kr.s fradrag, forinden skatten beregnes med 30 pct.

Det er under hensyn til den nævnte risiko for misbrug, at forslaget § 16 A er udformet således, at a-conto udlodninger i et likviderende selskab forud for det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses, principielt skal betragtes som udbytte. Dette vil sige, at sådanne udlodninger fuldt ud skal medregnes ved opgørelsen af modtagerens skattepligtige almindelige indkomst. Når særlige omstændigheder taler derfor, skal finansministeren dog kunne tillade, at udlodninger forud for det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses, ikke skal beskattes med almindelig indkomstskat. De pågældende udlodninger skal i så fald beskattes som særlig indkomst, jfr. § 17 i lov om særlig indkomstskat m. v., således som denne bestemmelse er foreslået ændret i det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om ændring i lov om særlig indkomstskat m. v.

Som bestemmelsen i § 16 A er formuleret, skal udlodninger i forbindelse med nedsættelse af aktie- eller andelskapitalen i et selskab, der ikke er under likvidation, beskattes fuldt ud hos modtageren med almindelig indkomstskat på samme måde som sædvanligt aktieudbytte. Dette er nødvendigt, hvis man skal hindre, at selskaber år for år ved at kombinere deres udlodninger med nedskrivning af aktiekapitalen omgår reglen om almindelig indkomstbeskatning af aktieudbytte. Hvor det er åbenbart, at en sådan omgåelseshensigt ikke foreligger, vil det efter den foreslåede dispensationsbestemmelse i § 16 A, stk. 2, være muligt at få udlodningen beskattet som en afståelsessum for den aktie- eller andelsret, som den skattepligtige må give afkald på som følge af nedskrivningen.

Efter hidtidig praksis har man behandlet et selskabs køb af egne aktier fra en hovedaktionær i selskabet som delvis likvidation. Dette betyder, at salgssummen for de afhændede aktier blev sidestillet med likvidationsprovenu, således at sælgeren blev beskattet af det beløb, hvormed salgssummen oversteg aktiernes pålydende.

Den omtalte praksis har forhindret hovedaktionærer i at omgå likvidationsbeskatningen ved at lade selskabet købe egne aktier til overkurs, således at hovedaktionæren fik udloddet en del af selskabets reserver som skattefri fortjeneste ved afståelsen af aktierne til selskabet.

Efter det ny beskatningssystem vil fortjeneste ved afståelse af aktier ganske vist aldrig være helt skattefri. Imidlertid vil en sådan fortjeneste i almindelighed blive beskattet lempeligere end aktieudbytte (hvortil som nævnt henregnes bl. a. likvidationsudlodning forud for det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses). Der vil derfor fortsat være trang til regler, der forhindrer aktionærene i at opnå en lempeligere beskatning ved at lade selskabet opkøbe egne aktier i stedet for på sædvanlig måde at foretage udlodning til aktionærene. Bestemmelserne herom indeholdes i den foreslåede nye § 16 B i ligningslovbekendtgørelsen. Efter denne bestemmelse anses overdragelse af „egne aktier“ til et aktieselskab principielt som et ordinært aktiesalg. Hvis selskabet gør købet af aktierne betinget af, at afhænderen har andre aktier eller aktieretigheder i selskabet, skal vederlaget for de overdragne aktier derimod betragtes som en udlodning fra selskabet. Hvis denne udlodning ikke sker i det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses, betragtes den som udbytte, der skal indkomstbeskattes hos aktionærene. Selv om et selskab ikke gør købet af egne aktier betinget af, at afhænderen har andre aktier i selskabet, kan det forekomme, at størrelsen af vederlaget alligevel er bestemt af arten eller omfanget af den aktiebesiddelse, som afhænderen bevarer. Også i disse tilfælde, skal den modtagne salgssum betragtes som indkomstskattepligtigt udbytte, medmindre salget sker i det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses.

Ved lovforslagets § 5 foreslås den tidligere omtalte bestemmelse i ligningslovbekendtgørelsens § 16 ophævet med virkning fra 1. januar 1962. Dette betyder, at spekulationstab på obligationer og lignede værdipapirer fremtidig også kan fradrages i anden indkomst end spekulationsfortjeneste på værdipapirer på samme måde som tab ved salg af aktier inden for 2-årsfristen.

De bestemmelser i lovforslaget, der vedrører beskatningen af aktionærer og andelshavere, skal — ligesom bestemmelserne herom i lov om særlig indkomstskat m. v. — først have virkning fra den 1. januar 1962. Dette fremgår af det i lovforslagets § 6 indeholdte forslag til ny § 16 D i ligningslovbekendtgørelsen. Denne bestemmelse samt lovforslagets § 3 fastsætter tillige, hvilke af statskattelovens og ligningslovbekendtgørelsens bestemmelser om beskatningen af aktionærer og andelshavere, der bortfalder samtidig med de nye reglers ikrafttræden.

Til § 4.

Ligningslovens § 12 får ingen betydning efter gennemførelsen af lov nr. 255 af 11. juni 1960 om